

brez pomišljanja — brez cincanja kot prejšnja leta — vsi k vaji! — Za pripravljalni odbor — pevovodja.

— **Belokranjsko učiteljsko društvo** je vsled sklepa z 14. aprila 1923. 1. Vložilo prošnjo na prosvetno ministrstvo da: a) izposluje pri železniškem ministrstvu znižano vožnjo za udeležence društvenih zborovanj; b) izposluje pri finančnem ministrstvu ukinitelj taks za šolske prireditve v izvenšolskih prostorih. 2. Pridružil se je resolucijam, sprejetim na zborovanju državnih uslužbenecv 11. marca 1923, izreklo Osrednji Zvezi javnih nameštencev zaupanje in jo pozvalo, da prične z izvedbo groženj, kajti naša beda je na vrhuncu. **Tovariška društva storite tudi ve tako!** (Enake vloge je napravilo že Pov. UJU v Ljubljani. — Op. ured.).

— **Prekmurje:** Vkljub slabemu vremenu smo se napotili dne 16. aprila t. l. na šolarsko prireditev enorazrednice v Pečarovecih. Zbralo se je lepo število obiskovalcev zlasti staršev. Jako nas je presenetilo krasno ubrano petje in ocnjevite deklamacije. Očarani smo bili, ko so proizvajali malčki igrice »Darežljivi otroci«. Vsi smo bili gninjeni matere so na glas zaplakale, tudi na trdih od dela in skrbi razoranih lic očetov so lesketale solze. Kaj takega nismo pričakovali, posebno v Pečarovecih ne. Največja zahvala za krasen užitek g. š. v. Drago Berdonu, učitelji domačin. ki je z neutrudljivim delom pokazal krasen uspeh. Domačini in prišleki posnemajte! **Pr šlek.**

— **Nova železniška proga v Prekmurju in šolske potrebe.** Z velikim navdušenjem se je začelo delovanje pri novi železniški progji iz Murske Sobotice v Ljutomer. Sliši se, da bo v Prekmurju do Murske Sobotice samo ena postaja, in sicer pri Lipovcih. Iz lužnih vasi Prekmurja, kakor iz Doklečevja, Izakovcev, Melincev, Gornje, Srednje in Dolnje Bistrice naj hodijo ljudje v Lipovce ali na onostran Mure na postajo? — Dobro bi bilo če bi dobile postajo tudi južne vasi Prekmurja. Tudi za šolstvo je to velikega pomena. Prekmurški gimnazijci in učenci meščanske šole hodijo v Mursko Sobotico iz lužnih vasi Prekmurja peš ali s kolesom. Ali je to zdravo, da morajo mladi neodrasli otroci hoditi dvakrat na dan peš in s kolesom 7—8 km daleč? Ne! To ni zdravo, ker bodo gotovo v poznejših letih čutili posledice. Nikakor ne bi bilo umestno, če bi morali šolarji hoditi peš ali s kolesom za vlakom, ki bi vozil preko že omenjenih vasi. Prosimo torej merodajno oblast, naj se ozira na to prošnjo in naj ukrene, da se napravi postaja tudi ob Muri. Če pa to ni mogoče, naj se vlak ustavi v tem okolišju vsaj za 2—3 minute.

— **Iz Murske Sobotice** nam poročajo, da v Dobrovniku šolski pouk trpi škodo zaradi tega, ker finančna straža noče izprazniti občinske hiše, katera je določena za učno sobo. Šolsko vodstvo in občinski urad v Dobrovniku je prejel odlok okrajnega glavarstva iz Murske Sobotice, da naj odpove stanovanje finančni straži, ki naj stanovanje izprazni za šolo. Občina je odgovarjala stanovanje finančni straži, a kljub temu ga ista noče izprazniti. Zaradi tega zelo trpi šolski pouk, ker se v eni učni sobi poučuje 118—120 otrok. Ali je to pravično, da se v eni učni sobi poučuje 118—120 otrok in ker v stanovanju, katero je določeno za šolo stanujeta dva financarja? Ne! To ni pravično! Mislimo, da je važnejše za našo bodočnost, če se poučuje namesto 120 otrok samo 60 otrok v eni učni sobi, kakor da stanujeta 2 financarja v za šolo določenem stanovanju! Prosimo torej merodajno oblast, da takoj ukaže stanovanje izprazniti za šolo!

— **Obmejna šola pri Mariji Snežni.** Tukajšnji malčki so darovali za neodrešene bratce in sestrice »pirhov« v znesku 150 Din. Lep znak, da se obmejna deca vrača v roke jugoslovenske majke.

— **Šolska mladina v Ponikvi ob južni železnici** je nabrala za »pirhe« neodrešenim bratcem in sestricam 178 Din 10 par.

— **Tovariši tovarišice.** Pred 10 leti smo si segli v roko in voščili drug drugemu srečno pot v življenju. Zajedno smo naredili obljubo: Čez 10 let na svidenje! Minula je doba, izpolnimo obljubo. Sleherni naj blagovoli navesti kraj sestanka na naslov: Vaclav Držaj, telovadni učitelj Krani. — P. S. Uboštevali se bodo le resni in primerni predlogi.

— **Petrovče.** Učenci tukajšnje petrazredne osnovne šole so nabrali na »Pirih« za neodrešene bratce in sestrice 250 D. za revne ruske visokošolce v Ljubljani 50 Din in za gradnjo doma »Materinskemu združenju« v Beogradu 44.55 Din.

— **Liubljanske člane(ice) Slov. Šolske Matice** prosim, da pridejo čim prej po knjige za leto 1922.; dobiti jih je vsako popoldne v šoli na Ledini. Knjig še niso prejeli: Učiteljstvo šole na Barju, 1. dekliške meščanske šole, 1. dekliške osnovne šole, manjšinske šole, V. deške osn. šole Lichtenthurnov zavod, državno vzgajališče, Sezum Andro, Franke Lena, stud. phil. Leskovic Viktor in Pretnar Miroslav.

— **Težko je obolel tovariš Ivan Kvac,** nadučitelj v Šmartnu pri Celju. Prepeljan je bil v celjsko bolnico, ker so ga operirali na slepiču. Vsled zastarelega gnojenja se je pridružil vnetje trebušne mreine.

Književnost in umetnost.

— **k »Zvonček«**, štev. IV., za april, je izšla in prinaša sledečo vsebino: 1. Anica: Zoran in zarki. Pesem. 2. Ivo Trošt: Ratko Lipovec. Pripovedka izpod Krima. 3. Jezero pri Preserju. Podoba. 4. Utva: Gorska pravljica. Pesem. 5. »Sneguljčica« v Mariboru. Podoba. 6. Marica Bartolova: Velika noč. Povest. 7. Jakob Dimnik: Dr. Ivan Tavčar. Življenjepis s 3 podobami. 8. Dr. Ivan Lah: Matija Gubec. Zgodovinski spis. 9. Pouk in zabava. 10. Kotiček gospoda Doropoljskega.

Naše narodno prosvetno delo.

Šolski odri in pevski zbori.

— **po Reklama za šolske prireditve.** Opozoril bi kako objavljamo šolsko prireditve. V nedeljo zjutraj — že pred rano mazo — stojite pred šolskim poslopijem na stojalih dve šolski tabli, na eni lepo in hipermodernih secesionističnih črk. tistih ljudstvo ne bere!) na drugi pa prikupljivo ilustracijo izvršeno z barvo in kredo. — Še nekaj h koncu! »Ne znam«, reče tisti, ki se rad izmuzne in pripusti delo drugim.

— **po Otroško igro v prid »Kolu jugoslovanskih sester«** je priredila ljudskošolska mladina v Novem mestu v soboto zvečer 7. t. m. v Narodnem domu. Dnevni red je bil nastopen: »Med škrti in med vilami«, v 5 dejanjih z živo sliko. Petje in ples s spremljevanjem na glasovinu. Osebe: Kralj Svetoslav, Vitoslava, njegova žena, Milivoj, njiu sin, kralj Rastislav, Leposlava, njegova žena, Bogomila, njiu hči, Zvezdana, kraljica vil, Biserin, kralj škrtov, Pisanin, njegov sluga. Godzne, vodne, gorske vile, mali in večji škrti, vojaki, deklice, strežniki. I. in III. dejanje se vrši pred duplino škrtov, II. v gozdu svete gore, IV. pred gradom škrtom. V. v kraljevski dvorani za časa starih Slovanov. — Naljšč sem navedel ves program, da se razvidi slovanski značaj te igre, ki je nekako melodram. Priredil jo je prof. Modrijan, ki je bil duša cele prireditve. Od meseca februarja je osebno vodil mlade diletante s pomočjo domačega učiteljstva telovadbe, ki je otroke učil pesne produkcije in mimike, da si misli, da ima pristne baletke pred seboj. Vsa prireditve je bila v rokavi ljudskošolskih otrok samih in človek se ne more dovolj načuditi, kaj vse se da doseči že v ljudski šoli pod vodstvom spretnega, domoljubnega učiteljstva. Celo spremljevanje in igranje na klavirju je oskrbela ljudskošolska učenka sama. — V podrobno ocenjevanje Modrijanove igre se ne morem spuščati, ker nisem imel rokopisa na razpolago. Konstatujem le, da je igra pisana v gladkih verzih. In vso to dolgo, nad 2 uri trajajočo igro so otroci gladko izvrševali, tako da je bil sufler skoro nepotreben. Nikjer ni bilo čuti tako zvanega »pojočega tonas«, ki se rad vtihotapi v vezane in rimamo besede. Nekaj drugih, malih nedostatkov je pač bilo, a to se je izgubilo v celoti. Pri neki pesmi petje in klavir ni sta bila v skladu, a mlada pianistka je to takoj čutila ter je prav naredila, da je tedaj z igranjem prenehala. Sicer so vsi izvajalci hvale vredni, posebno srčkan par sta bila kraljčina in deklica, preoblečena v kraljeviču. Oba sta igrala prav dobro. Ves aranžma je bil sijajen, kostumi prav lepi in bogati. Dvorana je bila polna občinstva, ki je frenetično plaskalo. Ob sklepu je ob živi sliki prišel tudi prof. Modrijan na oder in neki škrt se mu je pri odhodu ob bučnem smehu in plaskanju obesil na hrbet... — Tako deluje novomeško učiteljstvo uspešno v šoli in zunaj šole. Svoje delovanje ne obesa na veliki zvon in pohvale v svoj skromnosti ne išče. Saj je priredilo že več veselice, o katerih časnik niti poročal niso. — Igra se je ponovila v nedeljo 8. t. m. popoldne ob znižanih cenah. Tudi materialni uspeh je prav povoljen. Svetoval bi še, da se otroške veselice prirejajo le o popoldanskih urah, ne zvečer. — **Janko Leban.**

— **po Sv. Bolek pri Središču.** Šolska mladina naše šole je priredila na velkonočni ponedeljek v letošnjem šolskem letu svojo šolsko prireditve. Nimate namena pisati hvale ne učencem in osobito pa ne učiteljstvu. Nočemo samo hvale — v zadoščanje nam je zadovoljnost in ljubezen večine ljudstva med katerim delujemo, katerega srca nočemo blažiti s takimi prireditvami. Delamo

tih — a mislimo, da so naši uspehi lepši, kakor onih, ki jih vesijo vedno na veliki zvon; češ glejte nas! Naše tlo delo je zabeleženo v konferenčnih zapisnikih in tam vidi to delo šolska oblast; če jo to sploh zanima. **Sem odločen sovražnik vseh poročil o šolskih prireditvah v našem strokovnem listu — kajti bodimo odkriti — to hvalo si pojemo sami.** Ne delamo pa vendar radi javne hvale, kajti vzgoja mladine in nadaljna izobrazba ljudstva je vendar cilj našega dela. Sadovi tega dela se ne vidijo takoj; a videli se bodo popolnoma. Odohravam popolnoma mnenje našega urednika, da se beležijo programi šolskih prireditev drugim v izbiro in pomoč. Naša mladina je nastopila s sledečimi točkami: 1. Kosova gostija — enoglasna pesem pel II. razr. 2. Dudeljčički — dvoglasna pesem pel II. razr. 3. Dva modrijana — dvogovor. 4. Pesma brači — tri. glasna pesem pel IV. razr. 5. Rado ide Srbini u vojnike — dvogl. pesem pel IV. razr. 6. Slovenec, Srbini i Hrvat — trigl. pesem pel IV. razr. 7. Majniška — dvogl. pesem pel IV. razr. 8. Vile Velebita — triglasna pesem pel IV. razr. 9. Slepce — dvoglasna pesem pel IV. razr. 10. Molitev za slov. rod — dvoglasna pesem pel IV. razr. 11. Matjaževi hajduki — Igrokaz s petjem in godbo. Igrokaz je namenjen sicer za narodne praznike, a priredil sem ga nalašč sedaj v teh razburjenih časih — seveda s spremenjenim prologom. In če povem, da so se morje pri tej igri jokali, je to dokaz, da ljudi naše ljudstvo narod svoj in se tudi zaveda, da še čaka neodrešena domovina rešitve izpod tujčevega jarma.

Ljudevit Musak.

— **po Izpod Krima.** (Šolski oder.) Šolska mladina v Tomišlju je priredila na belo nedeljo popoldne v sobi IV. razreda gledališko predstavo »Lažnjiva Milena«. Udeležba je bila navzlic slabemu vremenu prav dobra. Šolski voditelj I. Trošt je začetkom omenil namen prireditve, opozoril navzoče očete in mamice, da je naša zemlja lepa zato jo moramo ljubiti. A ljubimo jo le tedaj, ako se zavedamo, da je lepa za nas najlepša. Pa tudi ljudje morajo biti na naši zemlji — vsi jumaci — vzor. vzor. vzor-matere, ako se teh vzorov navzememo v mladosti v šoli. Zato naj se danes prepričajte, da šola neudi otrokom še vse kaj lepšega nego abc ki pa, seveda, tudi mora biti. Le s takimi možmi, s takimi materami bo naša domovina res srečna in s ponosom bo vsak odgovarjal: »Jugoslovani sem Kdo še.« Z lepim petjem se je trudil tov. A. Adamič in z nekaterimi smešnimi prizori. Tov. Anica Gradišarjeva je lepo opilila igralko in igralce v dvodejanki »Lažnjiva Milena«, ki so jo igrali v splošno občudovanje. Tukajšnji stavbni in polihitveni mizarški podjetnik g. I. Svete, sam bivši učenec tomišljške šole je radevolje posodil les za šolski oder in brezplačno sam vodil ter pomagal pri postavitvi. Lepa mu hvala! Materialni efekti ni manjši od moralnega. Za stalni šolski oder se je nabralo prostovoljnih darov 208 Din. Vsa predstava s petjem in igro se mora na splošno željo ponoviti v nedeljo 15. t. m. Ljudje že poprašujejo, kaj priredimo prihodnjič. Tudi podkriminalna stran je oživela.

— **po Osnovna šola v Trziču** je priredila v nedeljo, dne 4. in 11. marca igro »Škrtatje« in par prizorov deklamacijskih in pevskih. Igro je prav vestno naučila g. Lehrmannova ki ima v izbiri učencev igrancev zelo sretno roko. Seveda so lahko učenci kar najbolj nadarjeni vendar je delo s priučenjem take skupinske igre tako naporno, da ga človek zmore le enkrat tekom šolskega leta. Vsem malim igralcem so sijala očka navdušenja za lepo stvar. gdč. Lehrmannova pa je z uspehom lahko zadovoljna. Druge prizore je naučila gdč. Šavnikova. Zelo so ugajale male peričice nič manj uprizorjena basen »Volk in koza s kozicami«. Tudi ta gdč. zasluži polno priznanje. Obisk je bil dober, gmoten uspeh zadovoljiv. Vendar moram tu poudariti znova, da naši šolski odri ne smejo biti usmerjeni samo in izključno na denarne učinke, temveč da je njih prvi in glavni namen vzgojiti samostojne ljudi ki bodo radi in znali prijeti, ko dorasto moža, tudi za podrobno narodno delo. S tega stališča je doseglja prireditve svoj obojni namen. — c.

— **po Cirkovec.** S sodelovanjem malih in odrastlih domačinov smo uprizorili pred kratkim na novem, praktično in obnem okusno izdelanem šol. odru mladinsko igro v 5 dejanjih. Gmotni, še boli na — in to je naivažnejše — moralni uspeh nas je v obilni meri odškodoval za vse trdopolne ure dneve tedne in mesece, ko je učiteljstvo — možko kakor žensko — žagal, oblalo, vrtalo, zabijalo, plaskalo slikalo itd. Marsikatera notna knjičica je potekla preko lic, a najbolj nerilčno so bili trenutki, ko so nam hoteli zastati čoniči pred ugankami slikarske sretnosti. A kaj nas je vendar dovedlo do cilja? — trga volja. Lastna volja

in naš ponos; lastni žulji. Mimogrede povedano: nekoliko participira tudi lastni žep. Kaj pa z igro? Ima tudi zase nekaj posebnega, ker so bili od učiteljstva nalašč za to priliko izdelani. In prva igrice je že pogledala na beli svet razigrala deca, omilila se občinstvu. Kmalu dojdete na vrsto tudi ostali posestrimi. Torej vse z lastnega ognjišča oder, igralci igra. Vse gre, ako je dovolj trdne volje. Kje? Kdo kateri? — To je postranska stvar. Imamo le toplo željo, da bi šolski odri z uspehom sejalji seme pravičnosti, sloge, ljubezni!

Delo za šoli odraslo mladino.

— **poš. Gledališki večer na meščanski šoli v Trziču.** 3. in 4. marca je priredila mladina meščanske šole pod vodstvom svojega učiteljstva dva gledališka večera. Vprizorili so Ribičičevo igro: »Vražje«. Vloge so bile prav dobro razdeljene in težko je izreči, kdo je najboljšje rešil svoj nalog. Morda je bil to židek Samuel, morda občinski revček Matija, morda tudi mlada gospodinja ali kdo drugi. Vsi so zelo ugajali in želj polno pohvalo. Le naprej mladi igralci, le naprej s prosveto med narod! Ob izstopu iz šole pa nikar ne pozabite, kje ste dobili prva navodila za prosvetno delo; vračajte se v šolo kot domov, kjer je tako prijetno in toplo. Med igro so zapele učenke III. razreda 5 enoglasnih pesmic s spremljevanjem klavirja na veselo in otožno besedilo od Emila Adamiča. Na vzporedju je bila točka: »Štirje letni časi«. Pesmi so natisnjene v raznih letnikih »Novih Akardov«, »Burja« na v nainovejši izdaji Adamičevih mladinskih pesmi. Reči moramo, da so silno ugajale, da je občinstvo ki je dobro napolnilo dvorano, zadivilno gledalo in poslušalo mlade igralce in pevce. Obkrat je iz prijaznosti sodeloval tudi Ženičev kvartet iz Ljubljane. Zapele je dovršeno in s silainim umevanjem več umetnih pesmi, bil burno akklamiran in moral dodati še in še. Najbolj je ugajala Korumova »Potrkali« kjer je baritonist pokazal vso lepoto svojega glasu. Kvartet Ženičev toplotno priporočam vsem šolam ki se zanimajo za to stran našega dela med narodom. — c.

Ferijalni Savez učiteljstva.

— **f. Podružnica F. S. za črnomaljski okraj.** Tovariši, kateri ste se že in kateri se še mislite prijaviti za Ferijalni Savez, pošljite natančen naslov in 14 Din članarine. Storite takoj — ker se članarina vsak mesec zviša.

Naša gospodarska organizacija.

ZA TVORNICO UČIL V LJUBLJANI.

Tvornica učil in šolskih potrebščin v Ljubljani sporoča vsem svojim prijateljem-sodelavcem, ki ji pošiljajo razne ustreljene živali v gačenje, da naj pošljejo vsako žival takoj po ustrelitvi, oziroma zastupitvi na tvornico sedaj v Učiteljsko tiskarno ker drugače se ne dajo gačiti — pa tudi perje jim odpade. Prišli smo že več takih eksemplarov ki niso bili za rabo. Dalje moramo javiti, da ne dela tvornica preparatorjev za zasebnike kakor obrtniki-preparatorji, ampak izključno le zase — za svoj obrat. Zato odsvetujemo nadalje pošiljati živali v gačenje proti vrnitvi. Tvornica sprejema tudi mokrre preparate v špirtu, skelete, minerale in vse v to stroko spadajoče predmete. Dosedaj so se na tem polju posebno odlikovali tov. Šumer Hinko, nauč. v Šmarju pri Jelšah, Franjo Jakopec, učit. v Št. Rupertu v Slov. Gor. Hribernik Fran, ravnatelj mešč. šole v Šoštanju, Pulko V., nauč. v Gorici pri Mozirju, Vinko Berce nauč. v Št. Janžu na Dolenskem, Mayer Jul., šol. voditelj v Zg. Tuhinju in Tone Zdošek, uč. v Štorah. Vsem prav iskrena hvala z željo, da bi naši mnogo posnemalcev. Poštšina in eventuelni stroški se povrnejo. Naznanite vsoto po dopisnici. — »Tuš«.

— **g. Tvornica učil in šolskih potrebščin v Ljubljani** je imela 7. aprila t. l. svoj 3. redni občni zbor. Iz podanih poročil posnamemo, da je storil upravni svet vse mogoče korake in zastavil vse svoje sile v dosego čim hitrejšje izvršitve svoje lastne zgradbe. To se mu je v celi meri tudi posrečilo, ne oziraje se pri tem napornem delu na finančne težkocje, ki so osobito pri današnjih razmerah velika ovira vsakega podjetja. Z neupogljivo silo in vztrajnostjo se zapričeto delo nadaljuje in tako stoji danes pred nami mogočna stavba, ki je in bo ponos celokupnemu slovenskemu učiteljstvu. Le v delu in v gospodarski osamoslojitvi je naš spas. Zato

zremo z mirnimi pogledi v bodočnost, ker smo si s tem postavili trden temelj nadaljnemu delu in razvoju naše gospodarske organizacije, ki bo v korist učiteljstvu, šoli in domovini. Za tvornico vlada veliko zanimanje ne le pri naših ožjih tovariših ampak tudi po širni naši Jugoslaviji — pri bratih Hrvatih in Srbih — in tudi pri naših bratih v zasedenem ozemlju. — Občni zbor se je vršil mirno in dostojno v duhu solidarnosti učiteljstva vseh kategorij, zavedajoč se pri tem velikega gospodarskega pomena, ki ga bo imela naša novo osnovana tvornica. Vse točke dnevnega reda so bile z odobrenjem in zadovoljstvom vzete na znanje. To je zopet dokaz, da je vodstvo zadruge v dobrih rokah v rokah tovarišev, ki bodo tudi v bodoče nesebično in z vso intenzivnostjo delovali v procvit in prosperiteto zadruge. Pri volitvah v upravni svet so bili izvoljeni: dr. Beuk Stanko, Gangl Engelbert, Jelenc Luka, Juvanec Ferdo, Novak Alojzij in Reiser Josip. V nadzorstvo na tov. Bernot Ivan, Blagajne Ivan, Gnuš Anton, Tejkal Ivo in Zupančičeva Vita. S tem je bil dnevni red izčrpan, nakaar predsednik zaključil tako lepo uspeli občini zbor.

— **g Članarina in darila za učiteljski konvikt.** Tov. Roža Bizjakova učiteljica v Kaplj nad Breznom ob Dravi, 100 Din darila in 10 Din članarine; za 10 Din je na prodala bločnih listkov. Vsa čast zavedni kolegicini. Hvala lepa!

Iz naše stanovske organizacije.

Iz poverjeništvu UJU v Ljubljani.

+ pov IV. Seja ožjega sosveta UJU poveril. Ljubljana dne 14. aprila 1923. Ob navzočnosti vseh članov otvori poverjenik tov. Jelenc sejo in govori pred prehodom na dnevni red posmrtno pokojnemu dr. Ivanu Tavčariju, povdarjajoč njegove zasluge za slovenski narod vobče, posebej tudi za slov. šolstvo kot nekdanji mnogoletni predsednik mestnega šolskega sveta. Pokojnika je v priznanje njegovih zaslug za slov. šolstvo in učiteljstvo izvolila naša organizacija, bivša Zaveza Jugosl. učiteljstva častnim članom na skupščini dne 10. septembra 1899 v Gorici. Večen spomin velikemu pokojniku! — Sožalnica se zabeleži v zapisniku.

I. **Gmotni položaj učiteljstva** je kot vseh drugih javnih nameščencev nevzdržen. Tov. poverjenik poroča o došlih resolucijah okrajnih društev: ljubljanskega, radovljiškega, celjskega itd. itd., ki vsa povdarjajo nevzdržni položaj in skrajno bedo učiteljstva, ki je dosegla vrhunec vsega gorja in zahteva takojšnje nujne odpomoči. — Tov. Ivan Dimnik stavi tozadevne predloge ki jih objavljamo v današnji številki »U. T.« na drugem mestu. — O predmetu se razvije obširna debata in se sklene poslati stavitvene predloge centrali UJU v Beogradu, članom glav. odbora nadalje raznim upravnim oblastim, listom, poslancem itd.

II. **Zahtevki po odškodnini za naravno stanovanja** hočejo imeti glasom dopisa novomeškega učit. društva nekateri krajni šolski sveti ko so zaznali za stanovanjsko draginjno doklado. — Ta zahteva nikakor ni upravičena, kajti te doklade, ki jih je prejelo sedaj učiteljstvo, niso nikake stanarine, temveč samo stanovanjske draginjske doklade. Kjerkoli se pojavijo taki nezakoniti zahtevki, naj se prizadeti obrnejo uradnim potom na višji šolski svet.

III. **Spis »Cilji in pota za vzgojo najširših plasti naroda«** ki ga je ponudil naši organizaciji abs. fil. I. Žgeč, se sklene natisniti kot 2. zvezek stanovsko-strokovne knjižnice.

IV. **Okrožnice in odloki viš. šol. sveta** naj se dostavljajo tudi naši organizaciji (predlog tov. Iv. Dimnika). — Poverjenik izraža svoje pomisleke, ker ie za svojo osebo prepričan, da se tej zahtevi od strani predsedstva viš. šol. sveta ne bo ustreglo.

V. **Likvidacija pokrajinske uprave in višji šolski svet.** — Po poročilih iz Beograda se osniva po likvidaciji pokrajinske uprave tako za Slovenijo kot za ostale pokrajine posebna prosvetna delegacija ki ji bo stal na čelu prosvetni delegat, podrejen naravnosti ministru prosvete. — O predmetu se razvije živahna in obširna debata. Sledi soglasni sklep: UJU poveril. Ljubljana se izjavlja za ukinitje oddelka prosvete, ki postane po likvidaciji pokrajinske uprave nepotreben. Institucija višjega šolskega sveta mora ostati ker ie v zakonito utemeljena

in ker naredba o sestavi višjega šolskega sveta iz l. 1920. zakonito dolega obstoj te korporacije do novega šolskega zakona. Zato bi bila odprava višjega šolskega sveta protizakonita in bi zadela od strani učiteljstva na najhujši odpor.

VI. **Učiteljski Tiskarni.** ki je votirala iz svojega čistega dobička naši organizaciji 10.000 Din, se izreka zahvala.

VII. **Letošnja pokrajinska skupščina.** — Na izraženo željo z raznih strani našega članstva, da se upošteva za letošnje pokrajinsko skupščino naša severna meja, je izšel poziv na vsa okrajna društva, naj se izjavijo, ali se strinjajo, da se vrši pokrajinska skupščina v 1. polovici julija v Ptujju. Po dosedaj došlih izjavah se strinjajo vsa društva s tem predlogom. Zato sklene ožji svet: Pokrajinska skupščina UJU poveril. Ljubljana se vrši v 1. polovici julija v Ptujju. V »Uč. Tov.« izide tozadevni oklic, s katerim se okrajna društva pozovejo, naj nominirajo delegate (in sicer po novem poslovniku na vsakih 50 članov po 1 delegata in 1 namestnika) in naj imenujejo referate in referente za skupščino. Točen datum in dnevni red se objavi pozneje. Stvil in sprejel se je predlog, naj se obravnava na skupščini o programu UJU in naj se zato poišče primerne referente.

VIII. **Seja glavnega odbora UJU v Beogradu** se vrši dne 6. maja 1923. Ena glavnih točk na seji ie določitev kraja in dnevnega reda glavni (državni) skupščini UJU. — Posamezni člani ožjega sosveta se izjavljajo proti temu, da bi se glavna skupščina vršila že letos v Ljubljani to pa iz tehničnih in utemeljenih razlogov, ker bi se članstvu UJU v l. 1924, že lahko pokazale naše gospodarske institucije, kakor n. pr. Tvornico učil ki bo šele prihodnje leto v obratu. Naši člani v glavnem odboru UJU naj v tem smislu poročajo na seji v Beogradu.

IX. **Ferijalni Savez** prošil za brezplačno prejemanje »Uč. Tov.« ozir, za polovično ceno. List se prepusti brezplačno ako se prejema osebno v upravi.

X. **Tov. Močnik** poroča o odseku za obmejno šolstvo, glede podpore učiteljstvu ki službuje v obmejnih krajih, glede knjig za šol. knjižnice; šolskega uradnega lista in glede zemljišč, ki naj se oskrbijo v kmetijstvu strokovno naobraženemu učiteljstvu. — Zemljevidi, ki so bili že davno naročeni pri pokrajinski upravi proti gotovemu plačilu še vedno niso dopelnili. Priporočil se ponovna urgenta. — Krajni šolski sveti stavljajo premajhne zneske za šol. knjižnice. — Glede disciplinarnih zadev ki se uradno obravnavajo, bi se marsikatera rešila lahko tovariško v domačem društvu. Predlaga in sklene se okrožnica.

Gibanje okrajnih društev v Sloveniji.

+š SAVINJSKO UČIT. DRUŠTVO ZA VRANSKI OKRAJ ZBORUJE 3. maja t. l. ob 14. uri na Gomilskem po sledečem sporedu: 1. Zadnji zapisnik, 2. Dopisi, 3. Sklepanje o event. ustanovitvi podružnice UFS, 4. Volitev poročevalca o stanju šolskih vrtov za vranski okraj, 5. Podavanje tov. Zottnerja »O srbohrvaščini v osnovni šoli, 6. Slučajnosti. — Prosim tov. voditelje, da poberejo članarino v smislu društvenega sklepa z dne 4. marca 1923 (mesečno 10 Din — 1. maja torej 50 Din. K polnoštevilni udeležbi vabi predsednik.

+š UČITELJSKO DRUŠTVO ZA KRŠKI OKRAJ ZBORUJE v soboto, dne 5. maja t. l. ob 9. uri dopoldne v Radečah pri Zidanem mostu, z naslednjim dnevnim redom: 1. Pozdrav predsednika, 2. Zgodovina Radeč in okolice. — Razvoj obrti. Predava tov. M. Šterk. 3. Poročevalci o stanju šolskih vrtov. (Ukaz viš. šol. sv. z dne 22. februarja 1923 štev. 1927.) 4. Razgovor o ustanovitvi podružnice »Ferialnega Saveza«. 5. Samostojni predlogi. Z dovoljenjem ravnateljstva papirnice in g. Podvinca, tvorničarja usnja, si bo učiteljstvo po zborovanju ogledalo obrat v obeh tovarnah. Odbor pričakuje, da se tega zadnjega zborovanja v tek. šol. letu udeleže vsi člani, zlasti oni, ki letos še niso bili na nobenem zborovanju.

+š UČIT. DRUŠTVO KRANJSKEGA OKRAJA zboruje 9. maja t. l. ob 9. uri v Kranju po sledečem vzporadu: 1. Poročila odbora, 2. Volitve odbora, stal. konf. odb., knjižn. odb. in delegatov, 3. Edv. Vidic predava o »Piquetovemu sistemu prehrane«, g. Fr. Rant na poročila o F. S. 4. Slučajnosti. Glasom odborovega sklepa se začasno izključijo vsi oni, ki do dne zborovanja ne poravnajo članarine za preteklo leto.

+š UČITELJSKO DRUŠTVO ZA POLITIČNI OKRAJ LJUTOMER zboruje v četrtak, dne 3. maja 1923 pri Sv. Juriju ob Ščavnici z začetkom ob 20. uri po sledečem dnevnem redu: 1. Odobritev zadnjega zapisnika, 2. Rešitev došlih dopisov, 3. O najnovšem risanju na osnovnih šolah, poročila tov. Ivo Juričič iz Ptujja, 4. Ustanovitev podružnice Ferialnega Saveza, 5. Razne stanovske in šolske zadeve. — Udeležba je obvezna! Odsotnost se mora opravičiti! — Predsednik.

Po sklepu lista.

— Drugovi i drugarice, koji poučavaju srpski ili hrvatski jezik, pozivlju se dne 5. maja ov. god. u 3 i po sati poše p. na dogovor u zbornicu I. osnovne škole (Ledina). Predmet: Iskustva i uspeši u dosadašnjem poučavanju srpskog ili hrvatskog jezika.

— I. (VIII.) okrožnica pokrajinskega poverjenika za Slovenijo učiteljskim podružnicam Fer. Saveza. Med učiteljstvom v Sloveniji se je pojavilo živahno gibanje za pristop v Ferialni Savez. S sološnim vstopom učiteljstva v Ferialni Savez je organizacija dosegla enega svojih temeljnih idealov ie dospela v fazo, ki obeta Fer. Savezu najboljšo bodočnost. Čast mi ie pozdraviti prve učiteljske podružnice F. S. v območju pokrajinskega poverjeništvu F. S. v Ljubljani in upam, da se bo pokret razširil preko ostalih pokrajin naše države, kakor ie ideja F. S. spočeta v omladinskih vrstah Slovenije v kratkem osvojila srca omladine cele Jugoslavije. — Razmerje med učiteljskimi P. F. S. in pokrajinskim poverjeništvom bo točneje določil III. kongres F. S., upam pa, da bodo učiteljske P. F. S. že sedaj stopila v najpripravljenije stike s pokr. poverjenikom v Ljubljani. Slednji bo pripravljeno dati informacije kakor tudi deiansko podpirati učiteljske P. F. S. Enako naj se podružnice obračajo na učitelja Šemeta predsednika ljubljanske učit. podružnice, katere odbor tvori do končne ureditve poverjeništvu učiteljev-ferijalcev za Slovenijo. Na njega naj se vpošljejo predlogi o ureditvi razmerja med učiteljstvom in dijaštvom Ferialnega Saveza.

— Vsekakor pa ie učiteljstvo z vstopom v F. S. prevzelo dolžnosti, ki jih vežejo, kakor vsakega člana F. S. Njih dolžnost ie da prijavijo dobrotnike (dobrotvore) F. S., kakor to predvidevajo pravila. Dolžnost P. F. S. ie da do 5./V. iztirjajo in vpošljejo izpolniene »dobrotne prijavitelce«, nadalje, da poskrbe za svratišče (odmorišče) v svojem okraju. Prilagam nekatere izmed dosedanjih okrožnic P. poverjeništvu. V nadi, da bo ta prva okrožnica otvorila prirsčne zveze in tesne stike pošljam ferijalni pozdrav — Maček, pokrajinski poverjenik za Slovenijo I. drž. Vodnikova gimn. ali (Prešernova ul. št. 9. — dvorišče) Ljubljana.

Vsak zaveden član UJU mora poznati podroben ustroj organizacije, zato segajte po »Stanovsko - strokovni knjižnici« Pov. UJU in čitajte jo!

LISTNICA UREDNIŠTVA.

— lu I. B. — B. v P.: Vaše metodične notice spadaio v »Popotnik«, ki ie nalašč v to svrhu ustanovljen. Obrnite se, prosim tja — v Ptuj.

Tiska »Učiteljska tiskarna« v Ljubljani. Odgovorni urednik: Franc Štrukelj. Last in zal. UJU — poverjen. Ljubljana.

Varujte otroke!

Če so razdrapani že Vaši živeci, obranite pred tem vsaj deco! Otroci naj pijejo le »ŽIKO«!

„IDES“ Prašek za črnilo

raztopljiv v mrzli vodi, prekaša vse tu- in inozemske izdelke in tekoče ekstrakte!

„IDES“
„IDES“
„IDES“

Črnilo v obliki papirja za uradnike in učence. Za več kot 100% cenejši kakor tekoče črnilo!

Antracen in kovinasta črnila. Zahtevajte vzorce in cenike kateri, se pošljlajo brezplačno.

tromnica kemičnih izdelkov Tacen pri Ljubljani.

Štev. 1238.

RAZPIS NADUČITELJSKIH IN UČITELJSKIH SLUŽB.

Po naročilu višjega šolskega sveta z dne 14. aprila 1923, št. 4230, se razpisujejo nastopne nadučiteljske in učiteljske službe v stalno namestitev:

1. **Dolenja vas**, petrazredna osnovna šola; mesto učitelja kateremu se bo poverilo tudi začasno vodstvo imenovane šole.

2. **Fara-Vas**, trirazredna osnovna šola; mesto nadučitelja.

3. **Gotenica**, nemška enorazredna osnovna šola; mesto učitelja ali učiteljice.

4. **Koprivnik**, slovensko-nemška trirazredna osnovna šola; mesto nadučitelja in mesto učitelja ali učiteljice.

5. **Kuželj**, enorazredna osnovna šola; mesto učitelja ali učiteljice.

6. **Oslinca**, dvorazredna osnovna šola; mesto nadučitelja.

7. **Ribnica**, deška šestrazredna osnovna šola s 3 vzporednicami, mesto učitelja.

8. **Sodražica**, šestrazredna osnovna šola s 3 vzporednicami eno mesto učitelja in eno mesto učiteljice.

9. **Stara cerkev**, slovensko-nemška petrazredna osnovna šola; mesto učiteljice.

Pravilno opremljene prošnje naj se vložijo do dne

21. maja 1923

po predpisani službeni poti pri podpisnem okrajnem šolskem svetu.

Okrajni šolski svet v Kočevju.

dne 21. aprila 1923.

Dr. Fr. Ogr'n l. r.

Štev. 1639. O. š. sv.

RAZPIS UČITELJSKIH SLUŽB.

V šolskem okraju ljubljanske okolice razpisuje okrajni šolski svet po nalogu višjega šolskega sveta sledeče službe v stalno namestitev:

1. **Brezje** 1 služba za učit. voditelja;

2. **Dol** 1 služba za učiteljico;

3. **Golo** 1 služba za učit. voditelja;

4. **Horjul** 1 služba za učitelja;

5. **Št. Jurij** 1 služba za učitelja ali učiteljico;

6. **Kopanj** 1 služba za učitelja (ico) voditelja (ico);

7. **Log-Zaplana** 1 služba za učitelja (ico) voditelja (ico);

8. **Podpa** 1 služba za učiteljico;

9. **Preska** 1 služba za učitelja;

10. **Rakitna** 1 služba za nadučitelja in 1 služba za učiteljico;

11. **Škocjan** 1 služba za nadučitelja in 1 služba za učiteljico;

12. **Tomišelj** 1 služba za učitelja in 1 služba za učiteljico;

13. **Vrhnika** 1 služba za nadučitelja;

14. **Zapotoke** 1 služba za učitelja voditelja;

15. **Žazar** 1 služba za učitelja voditelja;

16. **Sv. Jošt** 1 služba za nadučitelja in 1 služba za učiteljico.

Pravilno opremljene prošnje z osebno podpisnico izpolniene natančno po vseh rubrikah (številno službenih let ie navesti), naj vložijo prošilci po predpisani poti do

dne 25. maja 1923

pri podpisnem okrajnem šolskem svetu v Ljubljani.

Okrajni šolski svet v Ljubljani.

dne 21. aprila 1923.

ŽIKO

Pokusite ----- in se prepričajte, da ni okusnejše kave. Nadomešča pravo kavo ter potrebuje malo sladkorja, zato je tudi najcenejša. Priporočljiva je predvsem za otroke, bolnike in rekonvalescente. Številna priznanja na razpolago. Dobi se v vseh boljših trgovinah. Naroči se lahko tudi po povzetju najmanj 5 kg direktno v **Pražarni „Žika“**, d. z. o. z. Ljubljana, Rož. dol.

V korist „Jugoslovenske Maticе“!